

PLANTEFOKUS

Husholdningsaffald kan snart gøde markerne

Ad kringlede veje synes afgasset sorteret husholdningsaffald nu på vej mod Arla-gaardens marker, tilmed de økologiske af slagsen. Økologiske biogasanlæg har været med til at bryde isen.

AF BØJE ØSTERLUND

 - Vi er meget tæt på en anerkendelse af, at afgasset kildesorteret organisk dagrenovation kan udbringes på marker med kvægfoder. Faktisk er Mejeriudvalget allerede så langt, at sagen nu hænger hos myndighedernes tolkning af affaldsbekendtgørelsen, erfarer konsulent Lone Abildgaard, PlanteInnovation, Seges.

I en ny meddelelse, hvor der refereres fra et økonomiseminar i Foreningen for Danske Biogasanlæg i december, hedder det, »at Mejeriudvalget har åbnet op for at kildesorteret organisk dagrenovation snart kan komme i biogasanlæg-gene og videre ud på marker, hvor der produceres kvægfoder«.

Og det er godt nyt for især økologer, der har en særlig in-

Snart ventes afgasset biopulp, bestående af kildesorteret og kontrolleret organisk dagrenovation suppleret dybstrøelse, halm og andre materialer, anvendes til gødskning af foderafgrøder til mælkeproduktion. Mejeriforeningen er tæt på at droppe forbuddet i Arlagård-konceptet. (Arkivfoto)

teresse i at anvende afgasset biomasse som gødning i takt med en kommende udfasning af konventionel gødning til økologiske marker. Gødningseffekten af afgasset husholdningsaffald er undersøgt i markforsøg og giver et godt tilskud af næringsstoffer, som økologerne godt kan bruge.

Kræver egenkontrol

Hidtil har mejeribranchens brancheaftale, og dermed kvalitetskonceptet Arlagården, betydet, at markerne

ikke må modtage afgasset biomasse, der delvist er baseret på kildesorteret husholdningsaffald. Aftalen indeholdt krav om sporbarhed, der betyder, at ikke sporbart affald ikke må anvendes som gødning på mælkeproducenternes jord. Derimod må landmændene gerne modtage afgasset biomasse baseret på madaffald og frugt og grøntaffald fra butikker og storkøkkener.

Den nye udmelding er, at organisk dagrenovation, der

er kildesorteret, ikke udgør et hygiejnemæssigt eller sundhedsmæssigt problem, hvis biogasanlægget, der anvender materialet fortsat sikrer sporbarhed og foretager en egenkontrol, hvor biomassen løbende analyseres for tungmetaller og miljøfremmede stoffer.

Rent biopulp

Det organiske husholdningsaffald, skal, før det sendes ind i reaktoren, analyseres for fysiske urenheder som for eksempel plastikposer og lignende via anlæggets egenkontrol og eksterne analyser.

Kildesorteret organisk dagrenovation, der efter kontrol for fysiske urenheder, benævnes biopulp, skal dog først have fastsat nogle grænseværdier for fysiske urenheder.

En aftale om grænseværdier for kvalitet og renhed af biopulpen er netop nu ved at

Konsulent Lone Abildgaard, PlanteInnovation, Seges, vurderer, at en godkendelse til at bruge afgasset kildesorteret organisk madaffald som gødning for økologiske fodermarker er meget tæt på.

blive fastsat, og den nye aftale skal sikre en høj kvalitet og høj renhed af biopulpen.

Certificering af biopulp

Med aftalen ventes de danske landmænd at få adgang til afgasset organisk husholdningsaffald i lighed med den, der svenske Arla-landmænd allerede har i dag gennem et særligt regelsæt for certificering af biogødning, som materialet benævnes i Sverige.

Især de økologiske producenter har en særlig interesse i at kunne anvende afgasset biomasse som gødning, når udfasningen af konventionel gødning til de økologiske marker sættes i værk.

Her vil de økologiske gårdanlæg med primært kvæggylle kunne gøre brug af biopulpen til at supplere og øge gasproduktionen. Biopulpen kan samtidigt blive et værdifuldt tilskud til økologiske biogasanlæg, der kører på dybstrøelse og økologisk klø-

vergræs samt græs fra permanente græsarealer.

Højt NPK-indhold

Grundlæggende har det i økologiske kredse længe været et ønske at få adgang til at tilbageføre næringsstoffer fra husholdningsaffaldet til jorden.

De fleste undersøgelser af gødningsværdien af den afgassede biomasse er laboratoriestudier, idet studier i felten er omkostningstunge.

- Under laboratorieforhold er gødningsværdien ofte højere end i marken, idet den afgassede biomasse hurtigt og let blandes ned i jorden i laboratoriet, og dermed vil der være et mindre tab særligt af kvælstof til atmosfæren end i marken. De få studier, der indtil nu er foretaget, konkluderer generelt, at afgasset materiale med et indhold af biopulp har et højt indhold af plantetilgængeligt N, P og K, og at det forbedrer jordens struktur og evne til at tilbageholde vand, forklarer Lone Abildgaard i meddelelsen.

Bedre end majs

Et nyligt studie blev gødnings-effekten af henholdsvis afgasset husholdningsaffald og afgasset gylle kun med landbrugsrestprodukter overfor kunstgødning på lerjord med vårbyg gav ikke nogen målbar forskel i kerneudbyttet.

- Det ser ud til, at gødnings-effekten i afgasset organisk husholdningsaffald svarer til biomasse fra anlæg med gylle/landbrugsrestprodukter og samme eller lidt lavere effekt end kunstgødning, fortæller Lone Abildgaard.

Det sorterede husholdningsaffald vil under alle omstændigheder være et energirigt tilskud til biogasanlæggene med et forventet metanudbytte på omkring 3-400 kubikmeter metan pr. ton, hvilket er højere end gasudbyttet fra for eksempel majs.

boje@effektivtlandbrug.dk
telefon 63 38 25 31

PLANTEAVLSRÅDGIVNINGEN ApS

Fokus på dig og din bundlinje

Vi sætter en ære i uvildig og individuel rådgivning!

Vi sidder nu klar til at lave din EUansøgning med fokus på bedst mulige resultat.

Kontakt os for en uforpligtigende snak...

Tilmeld dig vores gratis nyhedsbrev via hjemmesiden

www.planteavlsraadgivningen.dk

Ann Louise Worsøe Jørgensen - 2023 8737

Charlotte Frihaug Olesen - 4267 9143

Hvor store mængder madaffald kan forgasses?

- Oplysninger fra Vejle Kommune viser, at der i dag indsamles cirka 8.000 tons organisk affald pr. år.
- Anvendes dette til biogasproduktion, vil produktionen andrage 768.000 kubikmeter metan/naturgas pr. år, svarende til naturgasforbruget for cirka 450 boliger.
- Vejle Kommunes befolkning på godt 100.000 borgere udgør cirka to procent af den samlede danske befolkning.
- Økologerne må godt anvende biogasbehandlet kildesorteret organisk affald (biopulp) – herunder også madaffald fra konventionelle madvarer
- Anvendes al bioforgasset kildesorteret organisk affald fra alle Danmarks husholdninger til det samlede økologiske areal på 160.000 hektar, vil det kunne tilføre 2,5 tons afgasset gylle pr. hektar
- Ifølge Vejle Kommunes analyser, producerer hver borger cirka 125 kg madaffald om året. Heraf vil 30-75 procent typisk kunne indsamles i en særskilt ordning for madaffald. I Vejle Kommune udsorteres pt. cirka 60 procent ud af de 125 kg madaffald, borgerne gennemsnitligt producerer pr. år.

Kilde: Vejle Kommune m.fl.